

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Evropa in njene prekomorske kolonije

PROBLEM NOVE UREDITVE IN NOVE KOLONIZACIJE.

Če se ozremo po vzrokih sedanje svetovne gospodarske krize, potem vidimo že kmalu spočetka, da je eden izmed temeljnih vzrokov njenega nastanka sprememba starih razmer glede uplija Evrope na ostali svet in zlasti neenakomerna razdelitev človeštva po kontinentih. Da se je Evropa, zlasti zahodna, mogla gospodarsko in kulturno razviti do tako visoke stopnje, se mora v prvi vrsti zahvaliti pač svojim kolonijam, ki so ji cela stoletja dovajale blagostanje in ji odjemale preveč prebivalstva. Na angleškem otočju ne bi nikoli moglo živeti toliko milijonov ljudi — saj je dosti manjše kakor n. pr. Jugoslavija — če Anglija ne bi imela kolonij in dominionov. Pa tudi ogromna moč Francije bi takoj splahnela, če bi izgubila svoje prekomorske posesti. Upoštevat mora namreč sledeča dejstva: Anglija, Francija, Portugalska, Španija, Belgija, Holandska, Danska in Italija imajo vse onstran morij kolonije, ki so večje kakor evropske matične zemlje in zlasti Anglija, Španija, Portugalska itd. bi bili prilikavci, če ne bi imeli svojih izseljencev v kolonijah, dominionih in svobodnih brat-skih državah. Portugalcev je n. pr. v Evropi komaj 8 milijonov, v Južni Ameriki pa 42 milijonov! Pa tudi Špancev in Angležev je izven Evrope dosti več kakor v Evropi!

Moč zahodne Evrope je torej osnovana pretežno na prekomorskih pokrajinah. Te prekomorske pokrajine pa so se v zadnjih desetletjih, zlasti pa po svetovni vojni ali zlastno ošamosvoile (angleški dominioni), ali pa so zaostale v razvoju zaradi enostranske eksploatacije in s tem oslabile moč dobrih matičnih držav v Evropi (francoske kolonije), oboje je pa močno uplivalo na krizo. Razumljivo je tedaj, da je Anglija skušala najti rešitev tega položaja na lanskim imperijskim konferenci v kanadski Ottawi, Francija pa pripravila svojo kolonialno konferenco letos meseca maja v Parizu. Na tej konferenci bo razpravljala zlasti o dvigu svojih kolonij, o novih investicijah in možnostih povečanja donosnosti. Veliko novo pažnjo pa posvečata svojim kolonijam mimo Anglije in Francije zlasti še Nizozemska in Belgija, za zopetno pridobitev se poteguje Nemčija, za povečanje svoje kolonialne posesti pa Italija.

Tako vidimo, da so prekomorske posesti za države Evrope temelji življenja

in razvoja in da je od njih vsaj posredno odvisna tudi usoda vse ostale Evrope. Kolonije pa dobivajo novega pomena tudi zaradi nove razdelitve koncentracije človeštva, zlasti belega plemena. Dasi je nadaljnja kolonizacija trenutno skoraj docela zastala, je vendar gotovo, da je to le prehodnega značaja. Po sedanjem odlohu bo sledilo le še večje koloniziranje Evrope v tistih prekomorskih pokrajinah, v katerih je naseljevanje še možno v veliki ali vsaj znatni meri. Zavedajoč se tega dejstva, se pojavljajo od časa do časa akcije za kolonizacijo v prekomorskih pokrajinah tudi pri narodih, ki nimajo lastnih kolonij. Nemci smo v tem oziru že omenili, pa tudi Poljaki si prizadevajo, da bi dobili mandat nad katero bivšo nemško kolonijo ali da bi vsaj dobili možnost trajne in kompaktne naselitve svojih odvisnih ljudi. Enaka stremjenja so se pojavila pri Avstrijcih in Madžarih, ki iščejo odtoka svojim delovnim močim.

Tako stopajo kolonije znova z veliko močjo in važnostjo v ospredje aktualnih problemov in zdi se nam, da pri tem tudi mi ne bi smeli držati rok križem! V sedanjem času je nam Jugoslovanom res nemogoče, da bi stavili zahteve po kolonialnih mandatih, kakor Nemci in Poljaki, mogli pa bi si zagotoviti kje v kolonijah zavezniki držav prostor, kamor bi odpošiljali svoje odvisne ljudi, kmetovalce, delavce in inteligenco, da bi se mogli kompaktno naseljevati, razvijati in ohraniti svojo narodnost. Naša dosedanja izseljeniška praksa, ki je pošiljala naše ljudi v svet brez sistema, je bila pogubna. Naši ljudje so se mogli tako obdržati kot Slovani le eno, dve ali kvečjemu tri generacije, potem so utonili v tujem svetu. Bolj kakor za Srbe in Hrvate je pa usodno važen ta problem za nas Slovence. Mi imamo leto za letom preveč prirastka, da bi ga mogli doma zaposliti in prehraniti, in ker je emigracija v dosedanje smeri že nekaj let onemogočena, se že dušimo v svoji prenapoljenosti. Kaj pa bo, če se bodo, kakor vse kaže, vrnil domov še desetstisoči naših izseljencev, poseben iz Nemčije?

Problem kolonij in kolonizacije stopa torej v ospredje tudi pri nas, in treba se bo pobrigati za ugodno rešitev čimprej, dokler ne bo prepozno, dokler ne bodo že drugi izrabili vseh možnosti!

Francoska spomenica o direktoriju

PODROBNI SKLEPI VČERAJSNJE SEJE FRANCOSKE VLADE SE NISO ZNA. NI. SPOMENICA BO VSEBOVALA BAJE UGOTOVITVE ŽE ZNANEGA STA-LIŠČA FRANCIE GLEDE RIMSKEGA PREDLOGA.

PARIZ, 4. aprila. Dasi je vsa pariška in svetovna javnost z napeto pozornostjo pričakovala včerašnjo sejo francoske vlade, ni bilo mogoče doslej izvedeti o njenih sklepih dosti več, kakor pove uradni komunike. Ta komunike je napovedal, da bo vlada izdala jutri v sredo posebno spomenico, v kateri bo načelno in podrobno odgovorila na italijanske in angleške predloge o osnovanju direktorija štirih vellesil. V tej spomenici bo upoštevala tudi spremembe predloge, ki so bili stavljeni s strani angleške vlade. Splošno se sodi, da je vlada sklenila najti kak izhod, ki bo nudil možnost za rešitev problema v smislu in interesu Francije ter njenih zaveznikov.

PARIZ, 4. aprila. Spomenica, ki jo je izdelala francoska vlada glede italijansko-angleškega načrta o ustanovitvi direktorija štirih, ne vsebuje nič novega, temveč podčrtava že znano francosko

doktrino. Francija izjavlja, da je pripravljena sodelovati z Anglijo, Nemčijo in Italijo, toda le pod pogojem, da bi se to sodelovanje držalo v mejah lokarnskega sporazuma in Briand-Kelloggovega pakta. Države-podpisnice novega pakta bi se zavezale v smislu francoskega predloga, da ne bi v času veljavnosti te pogodbe izdajale nobenih novih oborožitvenih ukrepov.

PARIZ, 4. aprila. V razpravi o splošnem položaju se bavi »Figaro« med drugim tudi z zadnjimi izjavami francoskega poslanika v Rimu, senatorja de Jouvencela. Po mnenju lista so tako izjave bivšega senatorja de Jouvencela, kakor tudi izpolnjenalni predlogi Macdonalda v stanju zapeljati javnost na stranpoti. Končni cilj obeh iniciativ je v tem, da bi francoska vlada opustila načelno odklanjanje revizije mirovnih pogodb.

Boj proti nemškim Židom se ne obnovi

IZJAVA VODITELJA BOJKOTNEGA ODBORA POSLANCA STREICHERJA. — PROTEST PARIŠKEGA KARDINALA IN FRANCOSKIH PISATELJEV.

MONAKOVO, 4. aprila. Na okrožnem zborovanju monakovske narodno-socialistične delavske stranke je voditelj bojkotnega osrednjega odbora in poslanec državnega zbora Streicher izjavil, da je dobil vtis, da se protizidovski obrambni boj jutri ne bo več nadaljeval. Milijoni ljudi bodo nesrečni, če se boj ne bo več nadaljeval, vendar pa je treba ohraniti nespremenjeno disciplino, kakor vedno doslej. Tudi Adolf Hitler je moral pridobivati vse, kar je doslej dosegel, le košček za košček. Večni Žid je smrtni sovražnik slehernega Nemca. Narod pa, ki je svojega sovražnika spoznal, je na poti k zmagi. V nadaljevanju svojega govora

je Streicher dejal: »Ni več daleč čas, ko bo z zakonom prepovedan vsak mešan zakon, po katerem ne bo smel kristijan poročiti Židov, noben Žid pa ne kristjanke.«

PARIZ, 4. aprila. »Paris Soir« poroča, da je poslal pariški nadškof in kardinal Verdier pariškemu višjemu rabinu pismo, v katerem mu zagotavlja solidarnost vseh francoskih katoličanov s preganjanimi Židi.

PARIZ, 4. aprila. Zveza francoskih pisateljev je sprejela resolucijo, v kateri se spričo dogodkov v Nemčiji izreka proti preganjanju intelektualcev iz političnih in verskih nagibov.

Dve katastrofi v zraku

Nesreča ameriškega »Akrona«, največjega zrakoplova na rvetu. Smrt dveh francoskih letalcev.

NEW-YORK, 4. aprila. Po zadnjih vestih, ki pa še niso docela kontrolirane, se je v bližini New Englanda ponesrečila velika ameriška zračna ladja »Akron«. Kapitanu nemškega parnika »Phoebus« se je posrečilo rešiti kapitana »Akrona« in z njim vred tri člane posadke. O ostali posadki ni nikakih poročil ter obstoja bojazen, da se je zračni orjak, ki ga mečejo valovi sem ter tja, že potopil.

PARIZ, 4. aprila. Najboljša francoska

vojaška letalca, stotnik Jannel in poročnik Clemens sta se dvignila na letališču Istres pri Marseillu v zrak k šolskemu poletu. Nenadoma pa je strmoglavilo letalo iz silne višine iz neznanega vzroka na tla in se popolnoma razbilo. Oba pilota sta bila na mestu mrtve.

Hitlerjevci zahtevajo Posaarje

BERLIN, 4. aprila. Hitlerjevci so organizirali preteklo nedeljo v Zwettbrücknu veliko manifestacijo za vrnitev saarskega ozemlja Nemčiji. Manifestaciji so prisostvovali mnogostevilni delegati iz saarskega ozemlja, zlasti pa bivše hitlerjevske organizacije, ki so sedaj na tem področju oblastveno razpuščene. Vodja hitlerjevcev na Falskem, Fritz Gebel, je slavil v svojem govoru neomajno zaupanje vsega saarskega ljudstva. Nemčija se je dvignila proti grožnjam socialistov in komunistov, ki so hoteli izzvati novo intervencijo Francije in nov izbruh boljševiške revolucije v Nemčiji. Dejal je tudi, da je sedež te zločinske družbe v Neukirchnu.

ANGLEŽI PRELETETI MOUNT EVEREST.

PURNEA, 4. aprila. Letala angleške ekspedicije, ki hočejo raziskati in preleteti Mount Everest, so bila opažena večeraj ob 11.30. uri, ko so se približevala Lalbalu, kjer so kmalu nato tudi v redu pristala. Sodi se, da so dosegla višino 10.675 metrov.

Prekinitev odnošajev med Anglijo in Rusijo

MOSKOVSKI POSLANIK OWEY V LONDONU. PREKINITEV DIPLOMATSKIH ODNOŠAJEV IN TRGOVSKIH ZVEZ.

LONDON, 4. aprila. V London se je vrnil angleški poslanik v Moskvi Owey, ki ga je takoj po vrnitvi sprejel ministrski predsednik Macdonald, za njim pa je konferiral z njim tudi zunanji minister sir John Simon. Sir Owey je podal podrobno poročilo o aretaciji angleških državljancev v Rusiji. V nekem delu svojih izjavanj je sir Owey naglasil, da je ostala vsa njegova diplomatska intervencija pri sovjetski vladi brez vsakega uspeha. Proces proti angleškim državljanom bo 9. t. m. Tukašnji politični in finančni krogi poudarjajo, če ne bo angleška vlada še v zadnjem trenutku dobila zadoščenja in ne bodo angleški državljani oproščeni obtožbe, ker so dejansko nedolžni, bo angleška vlada ori-

NOVE FRANCOSKE KRIŽARKE.

PARIZ, 4. aprila. Minister za mornarico je izdal nalog, da se takoj prično graditi tri nove križarke, od katerih bo imela vsaka po 7000 ton

Veselo gospodinje
kadar se perilo beli in prijetno diši. To dosežete z majhnim trdom, toda z uporabo

RIVIERA MILO
izdelano na bazi čistega oljčnega olja.

Odlikovano v Londonu in Parizu.

Dnevne vesti

NAŠIM NAROČNIKOM! Za cenjene naročnike, ki jim je potekla naročnina, je uprava »Večernika« priložila pred dnevi položnice in jih naproša, naj blagovolijo obnoviti naročnino za drugo četrtletje, odnosno za mesec april. Prosimo zlasti one, ki so z naročnino zaostali, da radi olajšanja poslovanja in radi reda nakažejo naročnino čim prej. Le z rednim plačevanjem si naročniki zagotovijo redno dostavo lista! Uprava »Večernika«.

Profesorski izpit. Pred komisijo v Beogradu je opravil profesorski izpit z odličnim uspehom suplent glasbe na tukajšnjem državnem učiteljskem g. Karol Pahor kot prvi iz te stroke. Čestitamo!

Napredovanje učitelstva. V višjo položajno skupino so napredovali: strokovni učitelj Ivan Robnik v Mariboru, šolski upravitelj Josip Klemenčič na Pobrežju pri Mariboru, Fanjo Lubej v Ljutomeru, Slavko Lunaček pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, Emilija Sušnikova v Ptuj, Franjo Weis v Velikih Dolencih v Prekmurju, Albin Vidic pri Sv. Andražu v Slov. goricah, Anton Metlika v Slov. Bistrici in Marija Pavlinova v Mariboru.

Napredovanje v železniški službi. Na področju ljubljanske direkcije so napredovali v višjo skupino: Franc Hanzliček in Ludevit Kranjc, oba na postaji Maribor glavni kolodvor, Karel Regoršek v Slov. Bistrici, Anton Pšeničnik v Račah, Matej Miheljevič v Ormožu, Josip Florjančič pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Ivan Vauda v kurilnici v Mariboru, Anton Lesar v kurilnici v Mariboru, nadalje Albin Zakotnik v Št. Ilju, Vilko Kolšek v mariborski kurilnici, Hinko Kokovnik v Prevaljah ter zvični konrad Miklavžina, Josip Fišer, Jožef Rottman, vsi na postaji Maribor glavni kolodvor in France Vivod ter Alojzij Čolnik, oba v kurilnici Maribor.

Iz banovinske službe. Premeščena je uradna pripravka Anica Čebela, doslej pri Zdravstvenem domu v Mariboru, k Higijenskem zavodu v Ljubljani; na njeno mesto pride Ivanka Cizljeva, doslej laborantka pri ljubljanskem Higijenskem zavodu.

Napredovanje sodnikov in sodnih uradnikov. V višjo položajno skupino so napredovali: za višjega pisarniškega oficijala Ivan Bernovič pri okrožnem sodišču v Mariboru, Stefan Gombossy pri okrajnem sodišču v Murski Soboti, nadalje so napredovali starešina okrajnega sodišča v Ptuj dr. Aleksander Poznik ter okrožna sodnika mariborskega okrožnega sodišča Cvetko Azman in dr. Srečko Grmovšek.

Dodelitve osebja k okrajnim sodiščem. Z uveljavljanjem novega civilnopravnega postopka je povečan delokrog okrajnih sodišč in so bili od mariborskega okrožnega sodišča dodeljeni okrajnemu: pisarniška oficijala Jurij Amaljež in Fran Perhavec, kancelista Janko Bogatec in Josip Pogrnje, izvršna uradnika Anton Volk in Anton Merc ter pisarniška pripravnikinja Franc Gregoretič in Franjo Ralca.

Praktični učiteljski izpiti. Radi velikonočnih počitnic bodo praktični učiteljski izpiti na državnem učiteljskem v Mariboru namesto od 19. t. m. šele od 24. t. m. dalje. K izpitu pripuščen kandidati(ke) naj se javijo v ravnateljevi pisarni zavoda v ponedeljek, dne 24. t. m., ob 7. uri zjutraj, kjer se bodo začeli prvi pisarni izpiti že ob 8. uri istega dne.

Prva slavnostna akademija dijaštva državne trgovske akademije v Mariboru. V soboto 8. t. m. priredi ob 20. uri v Narodnem domu dijaštvo naše trgovske akademije svojo prvo slavnostno akademijo, katere dobiček se bo porabil za podporo revnemu dijaštvu. Spored akademije bo obsegal predstavo Balzacovega »Mercadeta«, koncert narodnih pesmi pod vodstvom skladatelja g. prof. Vasilija Minka in družabni večer. Na to zanimivo akademijo opozarjamo vso našo javnost, zlasti pa trgovce in podjetnike, saj tvorijo trgovski akademiki njihov narasčaj.

Ibsenovi »Strahovi«. V ponedeljek, dne 10. aprila vprizori naraščaj »Jadranske straže« eno najboljših del svetovne dramske literature, dramo priznanega norveškega dramatika Henrika Ibsena »Strahovi« v Narodnem gledališču. Režira g. Makso Furijan. Upamo, da bo mariborsko občinstvo vedelo ceniti prizadevanje in umetniško stremljenje dijakov in bo posetilo to uprizoritev.

Življenje in umiranje v mesecu marcu. V preteklem mesecu je bilo v mariborskih farnih cerkvah krščenih 99 otrok, 48 dečkov in 51 deklic; smrt je pokosila 67 oseb, 32 moških in 35 žensk; pred oltar pa je stopilo 15 parov. V stolni župniji je bilo 65 krstov, 16 smrtnih primerov in 4 poroke; v frančiškarski 9 rojstev, 12 smrtnih primerov in 1 poroka; v magdalenski 23 rojstev, 28 smrtnih primerov in 10 porok. V pravoslavni župniji sta bili dve rojstvi, v evangelski pa 1 rojstvo in 1 smrten primer.

Univ. prof. dr. France Veber iz Ljubljane predava v četrtek 6. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Delavske zbornice o dednosti in osebnosti. To velezanimivo predavanje bo pod okriljem strokovnoznanstvenega cikla javnih predavanj Zveze mladih intelektualcev.

SJSU »Napredek«. V sredo 5. t. m. predava ob 20. uri v Ljudski univerzi učitelj g. Janko Pirc o »Sokolstvu in njegovi praktičnem uveljavljanju«. Vabimo dijaštvo vseh šol. Vstopnine ni. Odbor.

Zaradi tehničnih ovir se preloži tombola poštinih zvičnikov in služiteljev na dan 30. aprila. Odbor.

Dobro delo. Namesto venca na grob preminulemu carinskemu posredniku g. Jakliču so darovali mariborski carinski uradniki tukajšnji Pomožni akciji znesek 400 Din. Darovani znesek naj dvigne »Pomožna akcija« v uredništvu našega lista.

Poziv Sokolom. Članstvo Sokola Maribor matice se pozivlja, da se v krojih in polnoštevilno udeleži pogreba tragično preminulega brata Svetka Gobca, ki bo jutri popoldne ob pol 16. uri iz mrtvašnice na pobreškem pokopališču. Zbirališče za članstvo Sokola in za člane KDT je ob pol 15. uri na dvorišču Narodnega doma.

Roditeljski sestanek bo v četrtek 6. t. m. ob 16. uri na IV. dekliški osnovni šoli v Cankarjevi ulici. Predavala bo ga. dr. Valjavec o higieni in infekcijskih boleznih otrok. Po predavanju bo razgovor razrednih učiteljic s starši. Starši, pridite vsi!

Ceneno meso. Jutri v sredo bodo prodajali od 8. ure naprej na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici govedino po 4 Din kilogram, in sicer do 2 kilograma na osebo.

Plenarna seja Zbornice za TOI. V petek 7. t. m. ob pol 9. uri dopoldne bo v Ljubljani v zbornični sejni dvorani plenarna seja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo o delovanju zbornice v prvem tromesečju, 2. razprava in sklepanje o zborničnem statutu, 3. računski zaključek zbornice za preteklo leto in poročilo računskih pregledovalcev, 4. noveliranje zakona o prisilni poravnavi izven konkurza, 5. praksa izvajanja zakona o inspekciji dela z ozirom na sedanji položaj obrtništva, 6. aktualna načelna vprašanja davčne politike in davčne prakse ter 7. samostojni predlogi zborničnih članov.

Uradni dan zbornice za TOI v Mariboru jutri v sredo zaradi zbornične seje odpade, na kar opozarja Združenje mariborskih trgovcev vse trgovstvo in obrtništvo.

Občni zbor mariborske Nabavljalne zadruge državnih nameščencev je bil preteklo nedeljo dopoldne. Občni zbor, katerega se je udeležil tudi zastopnik ljubljanske železniške direkcije g. Ivan Deržič, je vodil predsednik zadruge g. Anton Rehar, ki je podal izčrpano poročilo o gospodarskem položaju in o poslovanju zadruge v preteklem letu. Zadruška šteje okrog 3000 članov, ki se vsi pridno poslužujejo vseh njenih oddelkov. Od lanskega čistega dobička, ki je znašal okrog 600.000 Din, se je razdelilo med zadruške 46%, v rezervni fond 30%, v pokojninski sklad uslužbenecem 1 1/2%, za upravne stroške 9%, za kulturne in humanitarne namene 1%, za članske namene pa 12 odstotkov. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni v odbor dosedanj predsednik g. Anton Rehar, višji državni pravnik g. dr. Jančič, dr. Franc Kotnik in prota Trbojevič; v nadzorni odbor pa je bil na novo izvoljen prof. trg. akademije g. Lojze Strma.

Zborovanje brivcev in lasničarjev v Mariboru. Včeraj popoldne je bil v dvorani Zdruga gospodarske banke občni zbor Združenja brivcev, lasničarjev in sorodnih strok. Zborovanje je vodil za-

časni vladni komisar, okrajni pristav g. Boris Modrijan. Poleg zastopnikov brivcev in frizerjev iz vse bivše mariborske oblasti sta bila navzoča tudi obrtni inšpektor g. Založnik in predsednik obrtne zveze g. Franjo Bureš. Vladni komisar g. Modrijan je poročal o poslovanju združenja za časa njegovega komisarstva in o nerednostih, ki so nastale v zadnjem času v društveni blagajni. Z ozirom na komisarijevo poročilo je bil nato izvoljen 5 članski odbor, ki mora po preteku dveh

Najkrasnejši film vseh zvočnih filmov

Ljubimkanje

premiera v sredo v KINU UNION

Nabavite si vstopnice v predprodaji!

mesecev podati točno sliko o reviziji celotnega poslovanja združenja. V ta odbor so bili izvoljeni ga. Fetich, Frankheim in gg. Juretič, Tautz, Taček iz Celja in Djurasek iz Ptuja. Sledile so volitve, pri katerih sta bili vloženi dve listi, a izvoljena je bila lista s Franom Novakom na čelu. Pri razpravi o proračunu za letošnje poslovno leto je bil sprejet predlog, da se članarina za mojstre zniža na 40 Din, za pomočnike do dveh na 15 Din, nad dva na 20 Din, za vsakega vajenca pa 5 Din.

Velik filmski dogodek v Mariboru. V tukajšnjem »Grajskem kinu« se predvaja z velikim uspehom krasni vefilm »Beli demon«, v katerem dominira stari znanec in oboževanec velike večine mariborskih obiskovalcev kina, odlični umetnik Hans Albers. Z njim sodelujejo mnogi priznani umetniki in umetnice in je treba priznati, da je film izdelan v vseh podrobnostih z najodličnejšo režijo in vestnostjo. Film slika trgovino z morijem in žrtve te usodne strasti, krasne originalne posnetke z vožnje preko oceana, nočno življenje v hamburških mornariških beznicah, veličastje Pariza, zlasti večernega, dalje Lizbono, tihotapske trike brezvestnih razpečevalcev usodnega morija itd. Ves film od začetka do konca drži občinstvo v veliki napetosti, ki se poleže šele z lepim koncem in kaznovanjem zločinskih tipov. Visoka vrednost tega filma v celoti opravičuje navdušene kritike raznih odličnih in resnih svetovnih listov ter zato film zasluži, da si ga ogleda prav vsakdo.

Kino Union. Samo še do vključno torška se predvaja veliki pomorski film »Ob svitu zore«. Od srede dalje film velikega presenečenja »Ljubimkanje« po gledališkem delu A. Schnitzlerja. V glavni vlogi Magda Schneiderjeva, Olga Čehova, Lidza Ulrichova, Paul Hörbiger in dva nova talenta, ki predstavljata mlada častnika. To je nedvomno eden najlepših in najboljših filmov, ki je igralsko in umetniško na najvišji stopnji. Film izpopolnjuje krasna dunajska glasba in Bethovnova simfonija.

Grajski kino. Samo še dva dni sijajni vefilm »Beli demon« s Hansom Albersom, Gerdo Mauras, Trudo von Molo, Petrom Lorretom v glavnih vlogah. Krasen film, ki naj si ga vsakdo ogleda. Pride največji vojni in špijonažni film vseh časov »Nevidna fronta«. (Špijonka E 3). Ta film se momentano igra v Ljubljani z ogromnim uspehom. V glavnih vlogah Karl L. Diehl, Paul Hörbiger, Paul Otto, Trude von Molo, Trude Berliner. Opozarjamo na ta vefilm, ki je napravljen po resničnih dogodljajih visokega mornariškega oficirja in špijonke E 3.

Ljudje, ki trpe na otežkočeni telesni potrebi in ki jih radi tega mučijo krvno prerapoljenje trebuha, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje srca, ki dalje trpe za boleznimi dančne sluznice, fišurami, hemoroidalnim zamotkom, fistulami, jemljejo za iztrebljenje črevesja zjutraj in zvečer po četrtinko »Franz Josefove« grenčice.

Kaj se je našlo v Mariboru. V preteklem mesecu so bili predstojništvu mestne policije v Mariboru prijavljeni oziroma oddani naslednji najdeni predmeti: rijava ženska ročna torbica, male sani, mala listnica, ročna volnena torbica, moški šal, zlata ženska zapestna ura, sportni čoln, kočijaška svetilka, dvokolesni voziček, aktovka, dve zlati ovratni verižici, od teh ena z obeskom, ženska dubletna zapestnica, niklasta ura, zlata igla, dva poročna prstana in 40 Din gotovine.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Torek, 4. aprila ob 20. uri »Orfej v podzemlju«. Red C. Znižane cene.
Sreda, 5. aprila: Zaprti. (Koncert tria Fani Brandlove v veliki kazinski dvorani.)
Četrtek, 6. aprila ob 20. uri »Faust«. Gostovanje primadone ljubljanske opere ge. Zlate Gjungle-Gavella.
Petek, 7. aprila: Zaprti.

Odlični gost v »Faustu«. Pri prihodnji uprizoritvi »Fausta«, ki bo v četrtek 6. t. m., bo nastopila odlična pevka. Kot Margareta bo gostovala znana primadona ljubljanske opere ga. Zlate Gjungle-Gavella, pevka izrednih pevskih kvalit, ki je obenem izborna igralka. Gospa si je povsod, kjer je nastopila s svojim krasnim glasom osvojila občinstvo. Za Maribor pomeni njeno gostovanje vse-kakor dogodek in naj nihče ne zamudi te predstave. Vstopnice se dobe pri gledališki blagajni, naroče se pa lahko tudi telefonično. (Štev. 2382.)

Prihodnja dramska premiera bo to soboto. Uprizori se prvič v slovenskem jeziku v režiji VI. Skrbinske duhovita sodobna komedija zagrebškega pisatelja Petra Preradovića »Se li razumemo«. V tej komediji, ki je zlasti na Dunaju sijajno uspela in dosegla rekordno število predstav, nastopijo Dragutinovičeva, Starčeva, Kraljeva, Križajeva, Skrbinšek, Daneš, Furijan, Nakrst, Blaž in Crnobori.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormalno razkrajanje in gniloba v črevesu, pomnožena kislina v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turi, marsikateri katarji, motne sluznice preidejo z uporabo »Franz Josefove« grenčice. Številni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefove« grenčice že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. »Franz Josefove« grenčice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

Dohodki mariborske carinarnice. Pretekli mesec so znašali dohodki mariborske carinarnice 4 milijone 367.493,50 Din, in sicer dohodki uvoza 4 milijone 345.269 Din, izvoza pa 22.224,50 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 5,4 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 4,4 stopinje nad ničlo; barometer je kazal pri 13,9 stopinjah 737,8; reduciran na ničlo pa 736,1; relativna vlaga 75; vreme je jasno in tiho. Vremenska napoved pravi, da se bo vreme spremenilo in da bo nekoliko topleje.

Ukradene kokoši. Preteklo noč se je splazil v kokošnjak železničarja Jakoba Gradišnika v Metelkovi ulici neznan kurjati tat in odnesel lepega petelina in pet kokoši, vrednih okrog 200 Din. S plenom je storilec izginil brez sledu. Gradišnik je prijavil tatvino policiji.

Tatvina mareličnih dreves. Ko je prišel davi posestnik Josip Petrej iz Strme ulice v svoj sadonosnik ob Koroški cesti je opazil, da mu je nekdo preteklo noč izruval in odnesel 6 najlepših, že precej visokih mareličnih dreves, vrednih nad 300 Din.

Strašna nesreča na Teznom. V železokonstruktorski delavnici Splošne stavbne družbe na Teznom se je pripetila danes dopoldne okrog 9. ure strašna nesreča, ki bo najbrže zahtevala človeško žrtev. Ko so bili vsi stroji v delavnici v pogonu, je 19letni strugar Josip Resnik, stanujoč na Meljski cesti, splezal pod strop in skušal tam odpraviti nek nedostatek, ki je nastal pri transmisiji. Pri tem je ravnal tako neprevidno, da ga je neko večje kolo potegnilo s seboj in mu odtrgalo levo roko v ramenih. Resnik je dobil hude poškodbe tudi po vsem ostalem životu in so ga vsega razmesarjenega in nezavestnega prepeljali poklicani reševalci v tukajšnjo bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. Ponesrečeni Resnik je bil priden delavec in je njegova nesreča zbudila pri vseh njegovih tovariših globoko sočutje.

Nezgoda. Na Pobrežju se je ponesrečil včeraj popoldne 64letni kurjač Josip Gande, ki je bil zaposlen pri popravljanju neke hiše. Gande je padel z precej visokega odra in si hudo poškodoval desno nogo pod kolonom. Zdravi se v tukajšnji bolnišnici.

Vrisci očeta s kongresa naših srednješolcev

SE NEKAJ MISLI O NAŠI SODOBNI MLADINI.

Spoštovani gospod urednik! Kakor že večkrat, tako ste tudi ob priliki nedeljskega kongresa nastopili na našo mladino mnogo iskrenih besed. Zdi se mi prav potrebno, da se stalno oziramo za naraščanjem, ko se nam starim in stara-jočim dozdeva, da nihče ne prihaja za nami in da ostajamo sami na branikih narodnega, kulturnega in socialnega dela.

Kot oče, ki mu je bodočnost sodobne mladine neposredno pri srcu, sem se neopazeno udeležil nedeljskega zbora našega inteligenčnega naraščaja. Tem bolj me je zanimala stvar, ko sem že prej zasledoval predavanja agilnih brezposelnih intelektualcev, ki so v posebnem cilju globoko posegli v razvoj povišje mladine. Odkrito moram priznati, da mi ni žal onih lepih uric, ki sem jih prebil med mladino. Obžalujem le, da ni bilo navzočih še večje število onih, ki jim je skrb za mladino tako rada na jeziku. Zlasti društvu »Šola in dom« bi se bili odprli na tem zboru povsem novi vidiki na življenje in bitje naših mladcev.

Zborovala je ona slovenska mladina, ki se v presoji duševnih, moralnih in čednih vrednot ni izneverila onim borcem starih generacij, ki so bili vneta zidari naše narodne svobode. Ni to ona »napredno-liberalna« usmerjenost, ki spada v smislu predavanj g. Etbina Bojca samo še v ropotarnico! Živa vez je med tradicijo narodnega idealizma predvojnih let in novim optimizmom mlade generacije. Res ta mladina ni doživela germanskega tlačanstva na lastni koži, saj danes o vsem tem samo čuje in čita. Razumljivo, da nacionalna borba zato ni tako v ospredju mladinskih interesov, kot je to bilo nekdanj. S tem pa ni rečeno, da bi omladina v nacionalnih vprašanjih drevela čez drn in strn v meglenost in utopijo. Slovenstvo in jugoslovanstvo si ne moreta in ne smeta nasprotovati. To so slovenski srednješolci jasno izrazili in v tem smotru je začrtana vsa njihova miselnost.

Današnji mladinski optimizem je tem bolj razveseljav, ker živi sodobna mladina pod dojmom nesigurne bodočnosti. Čeprav ta sedanja mladinska tragika na kongresu ni prišla do izraza, smo vendar vsi poslušalci čutili, da mladina zaupa življenju. Ne vem sicer kako se je ali se bo mladina odrekla onim patriarhalnim zahtevam ugodja in udobnosti, kakršne uživa v poklicih in službah stare generacije. Žal o tem na kongresu ni bilo govora, tem bolj pa se s tem bavijo mariborski brezposelni intelektualci, ki so že danes prizadeti. Nedvomno bo problem zapostavljen v bodoče tudi srednješolsko mladino (zlasti učiteljsko), ker večnim zakonom mladostnih »vzorov in bojev« se bolešno bliža — boj za obstanek. Morda še huje kot mladina, so pri tem zadeti starši, ki vzlic uvidevnosti danes pomagati ne morejo.

Izgovori, da današnja mladina blodi, ne drže, kar so pokazali tudi referati. Posebni odseki za obrambno delo imajo v načrtu za našo severno mejo zelo važno akcijo: osebne stike in zbiranje knjig. To je pač jasen dokaz, da še ni zamrl oni idealizem predvojnih čuvvarjev naše narodne meje, ki so z besedo in knjigo stali na naših branikih.

Najznačilnejši za pota naše mlade generacije je bil vsekakor pozdrav zastopnika naše kmetijske mladine. V imenu prebujajoče se mladeži je pozval inteligenčni naraščaj, da zavrže vse ono, kar je nekdanj razdvajalo mesto in podeželje. »Malomeščanska« duševnost, ki jo je neizprosno bičal že Cankar, mora vendar enkrat pokazati razumevanje za one kmetijsko-delavske gospodarske in socialne težnje, ki so danes pereče bolj kot kdaj prej.

Skratka: Kongres srednješolske mladine je jasno dokazal zmoto vseh onih, ki vidijo v naši mladeži samo sporta- in plesateljino maso, ne vidijo pa onega odločnega hotenja in resnega dela, kakršno je neizbežno za trdo borbo življenja v bodočnosti. Saj še nobene generacije ni čakalo toliko križev in težav, kakor jih mora pričakovati sodobna mladina.

Tega se moramo zavedati zlasti mi »stari«, ki mladino poznamo samo takrat, ko jo — obsojamo!

Ptuj

PTUJSKIM NAROČNIKOM »VEČERNIKA«. Naš list je prihajal doslej v Ptuj po pošti šele naslednjega dne, kar je v glavnem oviralo, da se ni mogel razširiti tako, kakor bi se sicer lahko. Da temu odpomoremo in list razširimo, smo uredili od 1. t. m. pošiljanje »Večernika« v Ptuj istega dne ko izide z avtobusom in v Ptuj dostavljanje na dom. Prosimo zato vse stare naročnike, da sporoče naši upravi, če so s tem zadovoljni. Ob enem jih pa pozivamo, naj list priporoče tudi svojim znancem, saj je edini slovenski večernik, ki prihaja v Ptuj še istega dne. Mimo tega bomo poslej posvečali Ptuj tudi sicer večjo pažnjo kakor doslej. Širite »Večernik«, edino slovensko dnevno glasilo na bivšem Spodnjem Štajerskem in najcenejši dnevnik v Jugoslaviji! Uprava in uredništvo »Večernika«.

Sportni klub »Ptuj« je imel v soboto 24. t. m. ob veliki udeležbi članstva svoj redni občni zbor. H klubu je v zadnjem času pristopilo mnogo novih članov, med njimi tudi častniki in podčastniki tukajšnje vojaške posadke. Iz poročila posnemamo, da je bilo v preteklem poslovnem letu klubovo delo zelo živahno. Z vremo se je gojil nogomet, teniški sport, lahka in težka atletika, kolesarstvo in veslaški sport; na novo se je ustanovila hazena, glavno zanimanje pa je bilo posvečeno smučarskemu sportu, ki je dosegel višek v smučski propagandni tekmi, katere se je udeležilo 44 tekmovalcev v 4 katego-

rijah. Pri volitvah novega odbora je bil izvoljen v glavnem dosedanj odbor z načelnikom g. Fürthnerjem in podnačelnikom g. Nedogom na čelu.

Problem brezposelnosti. Pomožna akcija za brezposelne, ki je v zimskem času vzdrževala s pomočjo občine, banske uprave in s prispevki zasebnikov javno kuhinjo, je morala to opustiti, ker so vsa sredstva za nadaljno vzdrževanje usahnila. Število brezposelnih in podpore potrebnih se med tem ni bistveno zmanjšalo. V upravnem odseku občinskega sveta ptujskega radi tega premostrivajo, kako bi se dalo najpotrebnejšim med brezposelnimi pomagati. Obstaja načrt, da se pri občini zaposli po možnosti čim več brezposelnih in da se hkratu povišajo mezde, ki so sedaj sramotno nizke. Dalje je v načrtu, da se obdavičijo vsi tisti, katerih mesečni dohodki znašajo več kot 5000 Din, s prispevki od 20—100 Din na mesec. Značilno je namreč dejstvo, da so pri nabirani akciji za brezposelne darovali večinoma le taki, ki sami živijo zelo skromnih razmerah. Pripomniti moramo, da bi bilo tudi zelo koristno, če bi se onemogočilo ali omejilo tako močno razpaslo nesocialno dvojino in trojno zaslužkarstvo raznim domačinom in tujcem, ki tako brezvestno odjedajo vsakdanji kruh brezposelnim, med njimi številnim družinskim očetom.

Smrtna nesreča na cesti. Poročali smo v četrtkovni številki o smrtni nesreči, ki se je pripetila v Spuhljah na glavni cesti, kjer smrtna žrtev je 72letni vžigkar Ivan Vičar iz Brstja. Sodna komisija je raztelesila truplo in ugotovila, da je imel pokojni radi silnega trčenja z motorjem razbito lobanjo in je bila poškodba absolutno smrtonosna. Razen tega mu je bila zlomljena desna noga. Pokopali so ga na rogozniškem pokopališču.

Sv. Marjeta ob Pesnici

Slovesen zaključek gospodinskega tečaja pri Sv. Marjeti ob Pesnici. V soboto 25. marca t. l. je bil prvi dan zaključka gospodinskega tečaja pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Po 3 mesecih intenzivnega dela so udeleženci tega tečaja pod vodstvom svojih pošttrvovalnih učitelj, gospe Olgie Sittig, gđe. Mire Barle in gđe. Lojzke Kračnik v hiši župana g. Šikerja priredile lepo, dokaj bogato razstavo izdelkov ročnega dela, slaščic in sirov. Obisk je bil številen, posebno popoldne ter je razstavo obiskalo okoli 500 gostov, ki so izražali pohvalo nad lepimi razstavljenimi predmeti. Manjkala ni niti »ježeva« torta! Drugi dan 26. marca pa je bil uradni zaključek. Razstavo so si ogledali predstavniki oblasti, in sicer: zastopnik kr. banske uprave g. načelnik Zidanšek, okrajni podglavar g. dr. Vrečer, okrajni šol. nadzornik g. Tomažič, živinorejski inspektor g. Zupanc in kmet. svetnik g. Kuret. Pred hišo jim je zapel pozdrav domači sokolski pevski zbor pod vodstvom šol. uprav. g. Vaude. Po tem ogledu je bila zakuska, h kateri so bili vabljeni tudi starši udeleženk tečaja. Uvodoma je vse pozdravila voditeljica tečaja g. Sittig. Nato se je z vsemi udeleženkami seznanil in govoril pozdrav na-

čelnik kmet. oddelka g. Zidanšek, za njim so govorili tudi vsi ostali predstavniki oblasti ter izražali posebno priznanje in zahvalo obema glavnima prirediteljema tega tečaja, namreč g. županu Šikerju in g. šol. upravitelju Vaudo. Vmes je prišlo in dovršeno prepeval sok. pevski zbor, čegar petje so občudovali, mešarji in moški zbor, vsi povabljeni. Predstaviteljem oblasti, učiteljicam, prirediteljem in staršem pa so govorile lepo podane pozdravne in zahvalne besede posamezne udeleženk tečaja. V imenu staršev so se za tečaj zahvalili g. Vogrin, župan iz Zgor. Voličine. Naglo, preneglo so potekale ure tega prijetnega družbovanja. Končno besedo je povzel g. Vanda, ponovil zahvalo vsem sodelujočim, podal zgodovino razvoja tega tečaja ter dekletom polagal na srce, nadaljevati gospodinsko samostojnost, skleniti medseboj tukaj v tečaju tako toplo vzklilo posestrinstvo, da bodo ponos prave, obmejne, jugoslovanske gospodinje, ki naj poleg treh oglov hiše podpirajo tudi na tri strani sveta mejnike naše lepe domovine; z delom, bratstvom in spravo! — V torek 28. marca so še dekleta naredila poučni izlet v Maribor, v sredo popoldne pa se s solzami v očeh ločile z obljubo, ostati hvalne vsem čimteljem, zlasti Šikerju gostoljubni hiši, medseboj pa v trajnem prijateljstvu. Take prireditve niso le gospodarskega, marveč tudi važnega vzgojnega pomena. Bog daj več takih!

A. M. Pazuhin:

Dobitek

Stefan Petrovič Zalivajkin je mirno spal tisti dan, ko so prišle brzovjavke o izžrebanih srečkah. Niti najmanj ni bil vznemirjen kakor vsi imetniki srečk — njegove srečke je prodala banka, ker ji ni plačeval obrokov.

Ko je zvečer legel v posteljo, se je spomnil na vse to ter je bil nekoliko vznemirjen.

»Res, kar vesel sem,« si je mislil, »da nimam tistih srečk! Mirno obedujem, mirno spim ter nimam najmanjšega interesa na tem, kakšne številke so se tam ustvarile in koga je omahljiva usoda poplašala z nezasuženim denarjem. Dolgi deset let sem se na leto štirikrat razburjal, delal načrte, pa zmeraj zastoni! Zdaj sem se čisto pomiril in se prav dobro počutim.«

Stefan Petrovič je dobival še dosti čedno plačo in ni kadir, ni kvartal ter je živel zase, zakaj njegova boljša polovica, zelo lepa ženska, toda silno prepirljiva in zaprisežena koketka, ga je zapustila pred poldrugim letom ter se preselila k nekemu Marsoveemu sinu, ki je imel jako noštene, ampak siromašne starše.

Stefan Petrovič je bil neizmerno vesel te okolnosti ter je začel potratno živeti nekako mesec dni po ženinem odhodu, kar pa je njegove gmotne razmere poslabšalo in ga prisililo, da je srečke ustavil, česar je bil zdaj tako vesel.

Ob desetih dopoldne ga je zbudil sluga s čašico kave in mu pomohil listine izžrebanih srečk.

»Izvolite pregledati, Stefan Petrovič, listino, če ste zadeli ... Morda vam bom čestital,« je pripomnil sluga.

Stefan Petrovič je že imel na jeziku, da ni treba, vendar je še zamrmral »hvala«, vzal listino ter jo začel temeljito študirati.

»Ali se spominjate številke svojih srečk?« je vprašal sluga.

»Seveda se jih!«

Stefan Petrovič je res prav dobro vedel številke svojih v banki ostavljenih srečk.

Ena izmed njih je imela številko 7874-17.

Ta je zadela dve sto tisoč!

Stefan Petrovič je zmečkal listino in jo zagnal na tla ter porinil od sebe skodelico s kavo.

»Moralo se je tako zgoditi, vrag je vse vzel!« je jezno zagodrnjal.

»Niste zadeli?« je vprašal sluga.

»Poberi se mi odtod!« je zavpil Stefan Petrovič. »Kaj tebi mar? Mar si moj poročnik? Idi!«

»Jaz torej ... jaz ...«

»Izgubi se mi!«

Strežaj je odšel in jezno zagodrnjal.

»Poglejte si ga! ... Jaz sem kriv, da ni zadeli! Hm! ... In še plačal sem dostavnino za brzovjavko ... Ko bi se vsaj zahvalil, pa me je še nahrulil ... Sirovina!«

Stefan Petrovič se je oblekel, izpil kavo, si prižgal smotko ter sedel v naslanjač. »Čemu se hudujem?« si je mislil. »To je vendar usoda. Tako je hotela omahljiva usoda ... Ako bi bil imel to srečko doma ... bi gotovo ne padel na njo žreb ... Aj, aj, dve sto tisoč ... Dve sto tisoč ... No, kaj bi ž njimi? Čemu bi mi bili? Hudi časi še niso prišli, čemu mi denar? Usoda se je presneto poigrala z menoj, ko mi ni naklonila tega denarja!«

In zopet je prišel strežaj in je motil Stefana Petroviča v njegovem premišljevanju.

»Kaj bi rad, Ivan?« ga je prijazno vprašal Stefan Petrovič in skušal ublažiti prejšnji izbruh jeze.

Strežaj je omahoval.

»Tamkaj, v prednji sobi so ... Prišla je z otroki ... in s pestunjo,« — je sluga iztisnil iz sebe.

»Kdo je prišel? ... Kaj praviš?« je vprašal Stefan Petrovič.

»Gospa — vaša žena, Olga Mitrečnikova ...«

Stefan Petrovič je planil pokonci.

»Kdo? ... Žena?« je kričnil.

»Res, res ... Naročila mi je, naj vam to povem ...«

»To je povračilo za mojo zlobo,« si je mislil Stefan Petrovič.

Se zmeraj je ljubil svojo Olgo in ji je bil že davno voljan odpustiti.

Še zdaj je mlada, ali mati jo je slabo odgojila in francoski romani so jo pokvarili.

»Pošlji jo sem, Ivan!« se je okrenil proti strežaju. »Sicer pa stopim sam ...«

Stefan Petrovič je hitel v dvorano in naglo stopil k ženi, ki si je pred zrcalom naravnavala klobuk.

»Olga!«

»Stefan!«

Objela sta se.

(Konec jutri.)

Vnekdanjem kraljestvu Inkov

Nastanek, razvoj in sedanji položaj Peruja.

Pred tri sto leti, dokler je bila Argentina dežela, v kateri so gojili le pšenico, kar ni zanimalo nikogar, je imel Peru zlato vsega sveta in je bil srce Južne Amerike. Zato je Peru še dandanes za Evropece obsevan z misterioznim, bajnim sijajem, kakor je bil za srednjeveškega pustolovca; ta dežela je posebej sreče, bogastva brez dela.

Ko je Kolumbov učenec Vasco Nunez de Balboa, išoč deželo zlata, v začetku 16. stoletja po naključju prišel do današnje Paname in odkril zahodno obalo Južne Amerike, je bilo očitno, da je odkril nov kontinent. Vsi Indijanci so govorili o zlato, vest se je razširila z bliskovno naglico in vsi pustolovci so se podvžali, da poiščejo deželo zlata, in eden izmed njih, Francisco Pisaro, jo je tudi našel. Tri leta je z dve sto ljudmi na majhnih ladih jadral proti jugu, dokler ni nenadoma naletel na Indijance na pusti obali. Pisarjevi ljudje so ga vprašali, kako se imenuje dežela. Indijanec je odgovoril »Belu«, misleč, da ga vprašajo po njegovem imenu. Potem so ga vprašali, kje bi se dobilo zlato. On je mislil, da ga povprašujejo, kaj dela, pa je odgovoril »Peru«, kar pomeni: lovim ribe v reki. Zaradi tega nesporazuma je dobila dežela ime Peru.

»Peru! Peru!« so vzklikali osvajači, kadar so osvojili kakšen kraj, poln zlata. Ob tem vzkliku je propadlo eno izmed najdivnejših kraljestev na svetu, skoraj kakor Evropa veliko indijansko kraljestvo Inkov, katerih glavno mesto je bilo Kucko. Kraljestvo z visoko kulturo, z nenavadnimi zakoni, z organiziranimi provincami, polno palač in svetlišč, odličnega razkošja in religioznosti indijanske aristokracije. Glavno mesto je bilo na peruanski planoti, visoki 3000 m, in se je imenovalo Kucko, kar pomeni po indijansko ključ: — ključ sveta.

Stara mesta Inkov niso popolnoma razdejana, ker so zidali dobro in trdno. Še

dandanes je ohranjenih veliko svetlišč in trdnjav, veliko palač in dvorov na Puni, visoki planoti Kordiljerov, ki se raztega skoraj po vsej deželi. Malokdo ve, da so skoraj tri četrtine prebivalcev čisti Indijanci, ostanki proletariata iz kraljestva Inkov. Malokdo tudi ve, da se oni najmanj govori špansko, ampak »kvečua«, indijansko narečje. In redkokdo ve, da je tam komaj sto tisoč ljudi, ki so čisti belokožci. In teh stotisoč belokožcev gospodari oni že sto let! Njih predsedniki so bili diktatorji v pravem smislu besede. In njih glavno mesto Lima, ki ga je še Pisaro ustanovil, je divno in zelo moderno urejeno.

Adamov rojstni dan.

V Baltimoreju je v veljavi še vedno stara tradicija, po kateri na prav slovesen način proslave rojstni dan prvega človeka Adama. Na periferiji mesta je spomenik, posvečen Adamu, in na njem je napisano: »V spomin, Adamu, prvemu človeku.« Letos so slavili 5936. rojstni dan Adama. Kako so prišli prav za prav do te letnice, ni znano.

Volč sit in koza cela.

Gospa: »Ljubček... potrebujem jurija... mi ga moreš dati?

Gospod: »Žal mi je, draga, pa nimam več kot pet sto dinarjev pri sebi.«

Gospa: »Bolje ikaj nego nikaj... kar sem z njimi... bom pač morala gledati, da prebijem s to vsoto.«

Gospod (sam zase): »Ženske so tako potratne, tako vihrave in vrtoglave, da moraš biti navihani in jim nikdar dati nad polovico tega, kar zahtevajo.«

Gospa (sama zase): »Moški so tako stišnjeni, tako skopi, da moraš vselej še enkrat toliko prositi, kolikor ti je treba.«

Pred sodniki.

Sodnik: »Toženec, trdili ste o gospodu Zlatoustu, da je tat in razbojnik?«

Toženec: »Sem.«

Sodnik: »Dajte ste trdili o njem, da je lažnik in slepar?«

Toženec: »Tega nisem trdil. Človek se ne spomni vsega naenkrat.«

Stanovanje

SOBO S ŠTEDILNIKOM in pritlikinami, oddam samostojni osebi. Vprašati: Prešernova ulica 31. med 13. in 16. uro. 1164

Sobo odda

VELIPO, LEPO, OPREMLJENO SOBO za dve ali tri osebe, z uporabo kuhinje in malo sobo, oddam v najem. Prodajam tudi razno hišno orodje. Naslov v upravi lista. 1155

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Mali oglasi

Razno

ČLANI VZAJEMNE POMOČI Kmetijske eksp. zadruga, javite se v lastnem interesu. — Sušteršič Juljan. Maribor. Aleksandrova 57. 1156

SIVILJA

z obrtnim listom, išče družabnico z osnovnimi sredstvi v Mariboru. Fernevc Minka, Marenberg. 1112

Prodajam

10 SEŽNJEV SUHIH, MEHKIH DRV po Din 200.— prodajam. Vprašati: Aleksandrova cesta 57. pri Sušteršiču. 1160

HALO! POZOR! HIŠO Z VRTOM IN NJIVO prodajam takoj Jugoslovanska hranilnica in posojilnica, Kralja Petra trg 6. 1159

RADI PRESELITVE prodajam: posteljo z vložkom, nočno omarico, dvodelno omaro, pisalno mizo in umivalno mizo. Vprašati med 10. in 12. uro, Stritarjeva 29, I. 1154

Spomnite se CMD!

LONCE ZA CVETLICE

v vseh velikostih od 12.— Din naprej na prodaj. Sulcer, Vojnašniška ul. 7. 1161

Kupim

KUPIM RABLJEN PISALNI STROJ pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo lista pod »Stroj«. 2000

Nailepše gumbi

s primernimi zapponkami, moderne pasove, ovratnike za bluze, čipke in riže ter vse krojaške potrebščine nudi

C. BÜDEFELDT
Gosposka ul. 4-6

Razglas!

Upravni odbor podpisanega zavoda je na podlagi § 52 združenih pravil na svoji seji z dne 3. aprila 1933 spremenil dosedaj veljavne pogoje odnosno odpovedne roke za dviganje starih, pred 25. septembrom 1931 nastalih hranilnih vlog, kakor tudi njih prenosov.

Podrobnejši podatki so razvidni iz razglasa na uradni deski v pisarniških prostorih.

Maribor, dne 4. aprila 1933.

1162

Posojilnica v Mariboru, r. z. z. o. p.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru

ZA POMLAD

NEKOLIKO KRASNIH MODELOV!

KLJUB ZMERNI CENI!!

Din 145.—

Ženski troter čevlji v raznih kombinacijah, nova moda.

Din 145.—

Ženski čevlji iz laka, zelo okusni, novi model.

Din 98.—

Poceni moški polčevlji, črni ali rjavi, usnat podplat. V drugi obliki samo D. 125.—

Din 145.—

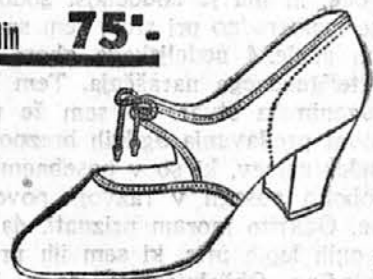
Moški polčevlji, prama črni ali rjavi boks, Goodyear-izdelava, trpežen usnat podplat.

Din 88.—

Ženski čevlji, solidno izdelani, črni ali rjavi, dobri podplati. Druga oblika samo D. 95.—

Din 75.—

Eleganten in lahek čevelj iz finega rjavega baržuna. Najnovejša moda imit. nubuka.

Din 75.—

Praktičen in poceni čevelj iz črnega baržuna. Imit. nubuka.

Din 45.— odn. Din 55.—

VELIKA IZBIRA OTROŠKIH ČEVLJEV

raznih vrst v vseh velikostih.

Humanik

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 17
PTUJ, SLOVENSKI TRG

4095

Selitve

s pohištvenimi in odprtimi vozovi, kakor tudi

vskladiščenja izvršuje najceneje

Prva jugosl. transportna d. d.

Schenker & Co., Maribor-Meliska c. 16 tel. 2044

Naš dragi tovariš

Svetko Gobec

knjigovodja in pporučnik v rez.

je včeraj nenadoma preminul. Pogreb bo v sredo, dne 5. aprila ob pol 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

Nepozabnega tovariša ohranimo v trajnem spominu!

Kulturno društvo »Triglav« v Mariboru